

zprávy, že nezvěstný jest, pokud se týče byl na živu, skončila před 1. březnem 1919. O takovýto případ dle tvrzení stěžovatelky tu jde, a není tedy pro určení dne domnělé smrti Adolfa K-a ve smyslu § 8 zákona ze dne 16. února 1883, čís. 20 ř. zák. nikterak lhostejno, potvrdí-li Ludvík K., na jehož svědectví se stěžovatelka ve svém návrhu ze dne 4. srpna 1921 odvolává, okolnosti tam uvedené. Výpověď Ludvíka K-a může býti po případě důležitou i v tom směru, zdali neposkytne snad spolehlivý základ, aby mohl býti stanoven ve smyslu třetího odstavce první věty § 8 posléz citovaného zákona onen den, o němž lze říci, že jest dnem smrti anebo že Adolf K. dne toho nepřežil. Jest proto nutno, aby dosavadní šetření, které zůstalo v uvedeném směru neúplným, bylo doplněno výsledkem Ludvíka K-a.

Čís. 1365.

»Vláda« cizozemského státu a její »diplomatická misse« nemá způsobilosti býti stranou ve sporu.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1921, R I 1470/21.)

Soud první stolice povolil prozatimné opatření pro peněžitou pohledávku proti »vládě Ukrajinské Lidové republiky«, proti její »mimořádné diplomatické missi v Praze« a proti jejímu předsedovi Maximu S-ovi. Rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Dle § 1 c. ř. s. jest osoba potud způsobilá samostatně na soudě jako strana jednati, pokud může samostatně vcházeti v platné závazky. Dle § 3 c. ř. s. má cizinec, jemuž podle práva jeho vlasti schází procesní způsobilost, pokládán býti tuzemskými soudy za způsobilého k právní rozepři, přísluší-li mu podle zákonných ustanovení, v tuzemsku platných, procesní způsobilost. Tato ustanovení platí i pro prozatimná opatření (§§ 78, 402 ex. ř.). K dotazu soudu první stolice ministerstvo zahraničních věcí Československé republiky sdělilo dopisem ze dne 26. září 1921, že Československá republika neuznala Ukrajinské Lidové republiky, následkem čehož uvedenou republiku nezastupuje v tuzemsku oficielně žádná misse, že dle toho nemůže podle názoru ministerstva zahraničních věcí vláda Ukrajinské Lidové Republiky jako taková státi na soudě Československé republiky vůbec. Rovněž tak nemůže státi na tuzemském soudě ani mimořádná diplomatická misse Ukrajinské Lidové Republiky jako taková, ani Maxim S., jako předseda mimořádné diplomatické misse Ukrajinské Lidové Republiky a jako zástupce jmenované republiky. Proti Maximu S. jako soukromé osobě návrh na prozatimné opatření podán nebyl. Nedostává se tedy odpůrcům ohrožené strany procesní způsobilosti, neboť nejsou subjekty práv a závazků. Mimo to sluší podotknouti, že tuzemským soudům nelze přiznati pravomoc proti cizímu státu, pokud se týče jeho domnělým zástupcům.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Návrh na prozatimní opatření směřuje proti vládě Ukrajinské Lidové Republiky, proti mimořádné diplomatické missi téže republiky a proti

Maximu S-cvi, předsedovi této misse. Tento naposled jmenovaný není podle obsahu návrhu osobně zavázán, nýbrž jako předseda diplomatické misse a jest tudíž návrh směřující proti jeho osobě bezdůvodným. Správně sice uvádí rekurent, že podle § 71 c. ř. s. jest osoba potud způsobilá samostatně na soudě jako strana jednati, pokud se může samostatně platně zavázati. To však nelze říci ani o vládě ani o její diplomatické missi, poněvadž jak ona, tak i tato jest jen orgánem státu, jež zastupuje, a běře-li na se nějaké závazky, činí tak jménem státu jí zastoupeného. Ani »vláda« republiky ani její diplomatická misse nemají vlastního jmění, které, byť i s ním volně nakládaly, zůstává majetkem státu. Vláda i diplomatická misse jest úřadem, nikoli právnickou osobou a nemůže býti stranou ve sporu. To uznává navrhovatel sám tím, že uvádí na rubru svého návrhu mimořádnou diplomatickou missi jako zástupce vlády Ukrajinské republiky. Ovšem by ani proti ukrajinské republice jako cizozemskému státu prozatimné opatření nemohlo býti povoleno, poněvadž soudům tuzemským nepřisluší státní svrchovanost nad státem cizím, pokud se tento výslovně tuzemské soudní pravomoci nepodrobil anebo nejde-li o tuzemské nemovitosti.

Čís. 1366.

Prozatimní opatření ku zajištění nároku na vrácení celoroční jízdenky na dráze, již opatřil zaměstnavatel zaměstnanci, nyní ze služeb propuštěnému. Dle § 381 čís. 1 ex. ř. stačí obava objektivního nebezpečí, že by jinak uskutečnění nároku bylo zmařeno, byť i bez přičinění se strany odpůrce.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1921, R I 1483/21.)

Žalovaný byl úředníkem žalující firmy, jež mu opatřila též celoroční jízdenku na dráhu do konce roku 1921. Žalující tvrdila v žalobě, že služební poměr končil se dnem 6. srpna 1921 a že se žalovaný zavázal celoroční jízdenku vrátiti, a domáhajíc se žalobou jejího vydání, navrhla zároveň prozatimní opatření uložením jízdenky na soudě. Soud první stolice prozatimní opatření povolil, uloživ navrhovatelce složení jistoty, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Podmínkou každého prozatimního opatření jest jednak, aby osvědčen byl s dostatek nárok, který se má zajistiti, jednak aby osvědčeno bylo nebezpečí, že zákonem požadované. V tomto případě směřuje návrh žalobkyně k zajištění jejího udánlivého nároku na bezodkladné vrácení celoroční jízdenky, tedy nároku nepeněžního, po rozumu §§ 381 a násl. ex. ř. Soud první stolice pokládá za osvědčen nárok žalující firmy podanou žalobou, jakož i dopisem ze dne 23. září 1921, v němž žalovaný doznává držbu jízdenky vzhledem k hájení žalovaného, že obdržel jízdenku darem, uložil však žalující straně složení jistoty. Že podání žaloby samo nestačí, aby nahradilo osvědčení, netřeba blíže rozváděti, neboť žaloba o sobě není ničím více než pouhým jednostranným tvrzením. Z dopisu ze dne 23. září 1921 lze vyčísti pouze, že žalovaný má jízdenku v rukou, že však zároveň v něm pokládá se i na dále za zaměstnance žalující firmy a namítá kromě toho, že jest jízdenka jeho vlastnictvím, poněvadž prý mu ji dala žalující strana darem. Dle názoru rekursního soudu pouhou žalobou a dotyčným dopisem